

ORLA VISTISEN

Orla Vistisen blev i 1935 en del af Faglig Ungdoms styrelse og var fra 1945 tilsynsførende for FU. Det blev også til bestyrelsesposter i Håndsætternes Landssammenslutning og Aarhus Håndsætterklub, begge steder i mere end 25 år. Desuden var Orla medlem af Svendeprøvekommissionen; først den lokale og siden gennem 17 år for hele provinsen. Interessen for arbejdet i fagbevægelsen har han ikke fra fremmede: Både Orlas far og storebror var politisk og fagligt meget aktive.

Projekt Faglig Ungdoms Historie 1933–1983

Interviewere: Kirsten Harrits og Lars Stigel, 5. oktober 1982

Orla Hyllested og Robert Svane Hansen havde en sådan lille privat kappestrid om, hvem der skulle være formand for faglig ungdom, den gang, det var blevet besluttet, at det skulle være en svenderepræsentant. I følge de nye love, som Orla Hyllested havde udarbejdet, men som Robert Svane Hansen fremlagde på generalforsamlingen – og som følge af at det var ham, der fremlagde dem, blev det også ham, der blev valgt til formand for FU – ganske vist kun for en kort periode, men han var det i hvert fald. Det skulle være en svenderepræsentant, fordi det gik ikke med de unge, men når både Knud Svenningsen og Holger

Pedersen efter de ny love i 1939 blev formænd, må det have været enten (en svend) eller (en lærling). Det skulle ikke være en tvang, at det var en svend.

VAR ORLA HYLLESTED OG ROBERT SVANE HANSEN UENIGE?

Nej, det var bare deres ambitioner – alt kunne bruges dengang. Og det tør jeg også godt sige til Orla, hvis vi mødes.

HVIKE KRAV STILLEDE I FORUDEN DAGSKOLEN?

Ja, har det så været noget med højere løn – ellers tror jeg såmænd ikke ... Det der med dagskolen, jeg tror det var det primære. Det blev diskuteret igen og igen. Og der har nok også været nogle krav med hensyn til forholdet mellem lærlinge og svende. Men det vigtigste var det med dagskolen.

HVORFOR VAR DER DET SYSTEM MED, AT DET VAR SVENDENE, DER SKULLE BESTEMME?

Det var vel nok af hensyn til vejledning af de unge og angst for, at de unge var for umodne til at klare det.

HVORDAN VAR FU BYGGET OP DENGANG FØR 1939?

Sekretariatet, det blev valgt af repræsentantskabsmødet, der bestod af de tilsluttede organisationers bestyrelser. Det foregik ligesom på en generalforsamling. Alle kunne frit opstille og vælges – så der var selvfølgelig også kamp om posterne nogle gange.

SAD DER SVENDE I JERES LÆRLINGEFORENINGS BESTYRELSE (TYPOGRAFERNE)?

Nej, kun mig. Der var en bestyrelse på fem mand plus en svenderepræsentant. Der var ingen svende i lærlingeafdelingens bestyrelse – de skulle klare det selv, men med hjælp af en svenderepræsentant. Men svenderepræsentanten var med på FUs generalforsamling og kunne vælges til FUs sekretariat. Men der var også diskussioner om, hvor mange sekretariatsmedlemmer der skulle være svende, og hvor mange der skulle være lærlinge, og en overgang var der flest svenderepræsentanter, men det blev så ændret engang til, at lærlingene skulle være i flertal (efter krigen) – ja og spørgsmålet gav mange gange anledning til forslag om lovændringer. Det havde vi i hvert fald altid til at få tiden til at gå med.

VAR DET SÅ DKU'ERNE, DER STØTTEDE KRAVET OM FLERE LÆRLINGE?

Ja, det var det hele tiden – nej der var DSUerne sådan set også på linje med, at det var de unge der skulle ind. Det var ikke de gamle, der skulle bestemme det hele. Men de fleste af de svende, der blev valgt, var nogen der havde forståelse for lærlingenes problemer – det må man ikke sige andet.

I HOLDT OGSÅ EN DEL FESTER DER I 30'ERNE?

Ja, det gjorde vi. Jeg kan ikke huske om det var fordi der var nogen anledning til det, eller vi bare holdt dem.

MEN DET VAR JO MEST DE UNGE MÆND, DER VAR LÆRLINGE. HVAD SÅ NÅR DER SKULLE VÆRE BAL?

Ja, det talte vi også om – det var et forfærdeligt problem det der. Det var det faktisk, ha ha, og der havde vi – jeg kan ikke huske om syerskerne havde deres lærligeafdeling dengang, men i hvert fald blev syerskerne inviteret med uanset om de var medlem af nogen. Og ligesådan ville vi forfærdelig gerne se de kvindelige HK-unge.

Men det klaredes da, selv om der var rift om pigerne – det var der. Pigerne, de måtte så ofre sig og være på gulvet det meste af tiden.

VAR DER NOGEN PIGER, DER VAR AKTIVE INDEN FOR FU?

De unge inden for Husligt Arbejderforbund havde vist også en ungdomsafdeling, Men det var ret småt med det ellers.

HVILKE FRITIDSAKTIVITETER HAVDE I ELLERS I 30'ERNE?

Det var nu nok mest i de enkelte lærlingeafdelinger. Men der var virksomhedsbesøg og jeg kan huske engang, der havde vi sejltur op ad åen og det var samme aften som smedenes afdeling også havde det, så der var rift om bådene nede ved bådeudlejeren nede ved museumsbroen. Da vi så kom op til Fiskerhuset og skulle hjem igen, da havde smedene mistet en åre fra en af deres både – og den blev så hugget fra en af vores. Og det gav så anledning til en del trakasserier mellem de to lærlingeafdelinger. Men det var ikke fordi det var noget større problem. Men ellers var der en del virksomhedsbesøg, men ikke specielt for FU.

HOLDT I UDFLUGTER OG SOMMERLEJRE?

Jaaa, nej, det synes jeg ikke, men jeg tænker nu hele tiden på vores egen lærlingeafdeling. Men vi havde også et weekendkursus – jeg kan sgu huske

datoen, det var den 4. oktober 1957 – det var den samme dag, som Sovjet havde sendt sputnikken op. Og det var på årsdagen for min ansættelse på Aarhus Stiftsstidende. Men da var vi på weekendkursus på Østbirk Højskole. Og det var FU –med ganske udmærkede diskussioner og så med hyggelig sammenkomst lørdag aften. Men det er sådan set også det meste, jeg kan huske af den slags fra FU. Husker ikke noget om sommerlejrene efter krigen.

INGEN FORBINDELSE MED FU FRA 1940–45, DET VIL SIGE I DE FØRSTE FEM ÅR EFTER UDLØBET AF DIN LÆRETID?

Nej, for der havde jeg jo et spring fra at jeg var blevet udlært og så kunne jeg ikke sidde i bestyrelsen, og så til jeg blev svenderepræsentant.

EFTERKRIGSTIDEN – DER VAR DET SMÅT MED AKTIVITETEN?

Jo, det kan man vist godt sige. Jeg ved ikke om det var ledelsen, der ikke rigtigt kunne få sat gang i det.

MEN HVAD SKULLE JERES ARBEJDE SOM TILSYNSFØRENDE BRUGES TIL?

Det har vel stået i formålsparagraffen – det er svært at forklare.

SKOLING AF FOLK TIL DET FAGLIGE ARBEJDE?

Det skulle det jo være.

KAN DU HUSKE 15-ÅRS STIFTELSESFESTEN.

Ja det kan jeg da, og den forløb fint. Jeg lavede selv programmet nede på min læreplads. Det var sågar i to farver. Det her "15år", det stod i rødt på forsiden. Jeg har desværre ikke et eksemplar mere. Men jeg var selv med til at lave og sætte programmet. Der var også mange til festen.

MEN NÅR DER IKKE VAR SÅ MEGET AKTIVITET I FU, VAR DET SÅ FORDI DER VAR AKTIVITET ANDRE STEDER I KLUBBERNE OG SÅ VIDERE.

Jeg tror nok man kan sige, at det var fordi mange af klubberne havde nok i sig selv og ikke syntes at det var strengt nødvendigt at deltage i FUs arbejde, bare de klarede det inden for sig selv.

LAVEDE I STUDIEKREDSE I JERES FORENING?

Ja det prøvede vi, men det var ikke nogen succes. Jeg husker ikke, hvad det var om. Det var sådan, at der kom lo den første aften og så fem den næste, så var det sket. Jeg tror ikke, der har været nogen lærlingeafdelinger, der har kunnet gennemføre en studiekreds.

DET MED PASSIVITETEN EFTER KRIGEN, KAN DET HÆNGE SAMMEN MED DE POLITISKE SLAGSMÅL MELLEM DKU OG DSU?

Det kan det måske godt. Nu er det nok svært lige at analysere det, men det er ikke utænkeligt.

VAR DET PÅ HVERT MØDE, MAN VAR OPPE AT SLÅS?

Ja det kunne vi næsten ikke lade være med, hver gang vi var sammen. Men om det så ligefrem har holdt nogen borte fra møderne og arrangementerne – det ved jeg ikke.

NOGET AF DET I LAVEDE DER I 50'ERNE VAR BLANDT ANDET TURE TIL TYSKLAND – TIL BRAUNSCHWEIG?

Ja, men var det ikke enkelte lærlingeforeninger. Jeg ved, at elektrikerne var dernede. Vi var i hvert fald ikke med. Men elektrikerlærlingene ... nå ja, det har nok været i FU-regi, for jeg kan huske den tilsynsførende fra elektrikerens lærlingefdeling, han blev bebrejdet, at det ikke havde været helt så godt med deres opførsel dernede og specielt ikke med ham i spidsen. Det blev han nemlig bebrejdet af Svend Aage Rasmussen, formanden, han der er far til vore nuværende formand, Tonny Rasmussen, han var selv afholdsmand, så han var meget utilfreds med den måde, det var foregået på. Men jeg kan ikke huske, hvor mange der har været med på turen. Der var også besøg af tyske lærlinge og det var vist også fra Braunschweig. Det gik vist temmelig godt en overgang, der var en del aktivitet der.

HAVDE I KONTAKT MED DDR OGSÅ PÅ DET TIDSPUNKT?

Nej, det havde vi i hvert fald ikke. Det er trods alt af temmelig ny dato. Jeg er jo lige kommet dernedefra i lørdags og det er 15 år siden, jeg var dernede første gang og da var det temmelig nyt for vort forbunds medlemmer. Jeg tror ikke, nogen af vores lærlinge har været dernede.

(O.V. var tilsynsførende i sammenlagt 18 år, men var væk i en periode og kom så igen. Kender ikke noget til "Ung i Århus")

OM SKOLE OG ARBEJDSSTID

Jeg kan da huske der med skolegangen, da vi fik den ny lærlingelov, da stod der noget om, at lærlingenes arbejdstid ikke måtte overskride svendenes arbejdstid (altså lærlingenes arbejdstid + skoletiden) med mere end en halv time. Og det fik så mig til at sige til vores direktør, at så skal vi jo gå en halv time før, men han havde jo et helt andet regnestykke parat, der bare bevirkede – hvordan var det nu ... vi skulle simpelthen ikke have tidligere fri end vi plejede, vi overskred alligevel ikke arbejdstiden og skoletiden med mere end det, svendene havde. For jeg regnede med, at vi skulle have en halv time fri, men det var der slet ikke tale om, vi skulle bare skynde os at komme på skole i en fart. Vi havde vist fået lavet det om til, at vi sluttede arbejdstiden klokken 16, men så skulle vi møde klokken 17 på skolen, så vi havde dårligt tid til at komme hjem, og vi havde alligevel de tre timer på skolen.

VAR DET FORHOLD PÅ ARBEJDSPLADSEN, DER GJORDE, AT DU VAR FAGLIGT AKTIV?

Nej, det var såmænd ikke specielt på arbejdspladsen. Og svendene var ikke ret meget aktive inden for fagbevægelsen, det var ikke dem, der flaskede mig op med det, det var det ikke. Det der har givet mig interessen, det er simpelthen opvæksten hjemme – altså med fatter, der var og havde været meget aktiv inden for partiet, som det hed dengang, og fagbevægelsen. Og så min ældste bror, der var aktiv – han var en overgang kasserer i Aarhus-afdelingen for Typografer. Så det er sådan set hjemme, jeg har fået tilskyndelsen til at deltage. Og jeg kan huske, at det endda knob med at komme i gang. For da jeg der i maj måned var blevet valgt til bestyrelsen, da undlod jeg at komme til det næste bestyrelsesmøde, jeg blev indkaldt til. Det hørte min bror, og så fik jeg en skideballe uden lige: Du har bare at komme, når du er valgt, er det med at møde. Og det har jeg så altså gjort siden – det må jeg indrømme.

VAR DET OGSÅ FAMILIEMÆSSIG BAGGRUND FOR DE ANDRE AKTIVE?

Jeg tror det var forskelligt – nogle fik det jo nok fra arbejdspladsen. Mange gange er det lidt tilfældigt.

DET VAR SÅ SPÆNDENDE, AT DU VILLE STILLE OP SOM FORMAND?

Ja, jeg er tilsyneladende steget på, hver gang – det har nu også været med forskellige former for succes – det må jeg da indrømme. Jeg har jo syntes, at

man skulle påtage sig arbejdet, når man blev opfordret til det. Så måtte man jo se om det blev lavet på tilfredsstillende måde.

FIK DU LÆRT NOGET AF DET ORGANISATIONSARBEJDE?

Ja, det var da et godt grundlag for min senere form for aktivitet inden for det faglige. Jeg var med i bestyrelsen for Aarhus Håndsetterklub i mere end 25 år, og med i bestyrelsen for Håndsetternes Lands sammenslutning også i mere end 25 år. Der prøvede jeg at være det hele fra styrelsesmedlem, sekretær og næstformand og kasserer og formand og det er jeg den eneste, der har været. Men det er det fagpolitiske, der har interesseret mig frem for det politiske. Det vil jeg godt indrømme, selv om jeg følger meget med i, hvad der foregår bag kulisserne på det politiske område inden for forbundet.

HVORFOR TROR DU, DET ER SÅDAN?

Jeg ved såmænd ikke om det er fordi jeg har syntes, at jeg har kunnet klare mig bedre inden for det fagpolitiske område end på det rent politiske. Men er jo nok fordi, jeg ikke har prøvet at modtage den nødvendige skoling, selvom jeg synes at årene efterhånden skulle have givet så meget af sig ... og det var da også med nogen betænkelighed, at jeg meldte mig ind – og jeg meldte mig for øvrigt ind det år vi var nede i Geelsdorf – det var med Bent W og et par andre, og der kom jeg så og bad pænt om at blive optaget. Og det var efter mange års overvejelser. Og da hæftede jeg mig også ved det, Freddy Madsen sagde til mig engang: Hellere en god sympatisør end en dårlig partikammerat. Og det var det jeg var så bange for at blive, for jeg ved at partiet kræver så meget af sine medlemmer. Og jeg havde så meget med det rent faglige at der ikke var tid til det politiske også. Men ellers så prøver man da at støtte så godt man kan med abonnement på Land og Folk og prøver at hjælpe med at samle penge ind – det er min form for aktivitet, men det kan vel også bruges.

FÆLLESORGANISATIONEN, DE SKULLE STILLE PENGE TIL RÅDIGHED – GODVILLIGT?

Ja, ja, det gjorde de vel nok – godvilligt og godvilligt. De syntes vel at det var rimeligt, at de gav pengene.

OM OV'S FAGLIGE ARBEJDE

(Håndsætternes Landssammenslutning: Styrelsesmedlem i 25 år. Aarhus Håndsætterklub ligeledes 25 år. Desuden i Svendeprøvekommissionen, først i den lokale og siden igennem 17 år for hele provinsen. Den blev først ophævet sidste år, da svendeprøven er blevet afskaffet. "Svendeprøvekommissionen, der sad vi sammen med mestrene, der skulle være lige mange af hver, helt neutralt, og det fungerede da også udmærket". Desuden tilsynsførende for FU og også i afdelingsstyrelsen. Med til ni delegeretmøder, tre tillidsmandskurser. OV mener, at han var en aktiv tilsynsførende).

HVOR HAR I HAFT LOKALER GENNEM TIDEN I FU I 30'ERNE?

Ikke andet end i Folkets Hus, der bestilte vi lokalerne. Der var ikke noget der hed kontor dengang, det er først kommet til meget senere. Der var ikke noget fast lokale. Vi kunne ikke engang henvise til Fællesorganisationens kontor deroppe. Det kneb lidt nogle gange. Men lærlingeafdelingerne holdt møde rundt omkring i hjemmene. Der har også været holdt FU-møder herhjemme – ja det har mere været, når vi har været til fester, er det somme tider, at vi er endt her – det havde ikke noget med møder at gøre.

HVORDAN ER DIN OPFATTELSE AF LÆRLINGEARBEJDET OG DET UNGDOMSPOLITISKE ARBEJDE, SOM DET KØRER I DAG?

Så vidt jeg kan skønne, er der ikke så forfærdelig meget at råbe hurra for. Jeg kan slet ikke følge med i aktiviteten og det de foretager sig i dag, men det er fordi, det er på et helt andet grundlag med hensyn til deres medlemskab af forbundet – det var jo overhovedet ikke noget der kendtes dengang. Og jeg har også en opfattelse af, at det kniber lidt med organisationsprocenten. Da vi havde med det at gøre – vi var simpelthen medlemmer alle sammen. Vi var et halvt hundrede stykker den gang, og vi kendte hinanden allesammen. Det var helt naturligt at med det samme, der var en, der kom i lære, så blev han medlem – dengang var det kun han – men i dag, da har jeg opfattelsen af at det går sådan lidt på tilfældig vis. Det kniber lidt for dem at holde sammen på medlemmerne. Men det står helt for egen regning. Men de, der deltager i arbejdet, de er til gengæld aktive – også, tror jeg, rent politisk men mange fraktioner ...

(Det skulle så have været slutningen på båndet, men der er vist gået kludder i det, for her kommer noget af det første, vi snakkede med OV om – måske har vi optaget to gange på samme side, og det sparer jo bånd, men ... her kommer det. Det er vistnok en snak om at få startet et LLO i 1938.)

De var da vist socialdemokratisk prægede, de unge mennesker, der sad i København, men det var ikke nok til at LO ville godkende, at der blev dannet (et LLO ???). Det var i '38. Det kan jeg huske, fordi min kone og jeg lærte hinanden at kende i 1937, men gik sådan lidt trægt i starten, og da jeg fortalte, at jeg skulle til København der i '38, så sagde hun, at det var hun sgu da ligeglad med. Det tør jeg godt fortælle, mens hun hører på det.

BLADET

(OV var forretningsfører for bladet, da han blev tilsynsførende i 1945):

Der var ikke noget blad i 30'erne Den eneste måde vi kunne få det startet var med tilskud fra Fællesorganisationen, og så lavede de noget hokusfokus med at Enigheden, Folkets Hus og Folketeateret, de betalte en annonce hver og det var det økonomiske grundlag for bladet. Og der var jeg så rundt og kræve penge op. Jeg kan huske engang, jeg kom op i Folkets Hus og skulle kræve penge op, så kom Rudolf Jensen – jeg stod med Erling Hovmand Sørensen – han var kasserer for Fællesorganisationen – nej, det kan han ikke have været – men så kom Rudolf og sagde:

Når ham fra FU kommer, så kan du sende ham ind til mig – og jeg stod lige ved siden af, og jeg var sgu lige ved at gå i gulvet – han kunne jo næsten se, at det var mig, der stod der. Det var nu hans facon.

HVEM VAR FORMAND FØR DIG?

Jeg mener det var Hovard Jensen – senere Hovard Barkler – han blev vist socialpædagog – han var for ivrig i tjenesten, der skulle ske alt for meget, og det kunne ikke lade sig gennemføre, så der skulle en lidt mere moderat til, og så faldt deres øjne på mig. Han var murer.

HVORDAN FIK DU OVERHOVEDET NOGET MED FU AT GØRE?

Vi deltog jo i FUs møder igennem vores lærlingeafdeling. Repræsentantskabet i FU bestod jo af bestyrelserne for de tilsluttede afdelinger. Der mødte vi jo op og deltog naturligvis i de diskussioner.

HVORNÅR VAR I BEGYNDT PÅ DET?

Det må have været i '36 eller sådan noget. Jeg blev medlem af bestyrelsen i 1935 og det har sikkert været i '36, at jeg startede på det der.

VAR DER IKKE NOGET MED, AT TYPOGRAFERNE GIK UD OG IND AF FU I STARTEN?

Jo, det kneb lidt med samarbejdet. Vi var vel nok for venstreorienterede allerede dengang. Det gav anledning til en del diskussioner specielt med smedene og så meldte vi os ud, men vi meldte os ind igen ligesom vores forbund har gjort med hensyn til LO.

PÅ HVILKE SPØRGSMÅL VAR I FOR VENSTREORIENTEREDE?

Jeg kan ikke sige noget helt konkret. Det var simpelthen manglende forståelse og for mange uoverensstemmelser ...

MEN VAR HAM MUREREN, HOVARD JENSEN, MERE VENSTREORIENTERET?

Det vil jeg såmænd ikke sige, at han var, men han var lidt for impulsiv. Og han var specielt upopulær blandt HKerne. De var så småborgerlige, som nogen kunne være overhovedet. De lå jo hele tiden med delvise trusler om, at hvis vi andre ikke makkede ret og sprang efter deres pibe, så meldte de sig ud – og deres penge kunne ikke undværes i FUs kasse i kraft af det store medlemstal (HKernes).

HVORDAN GJORDE I, NÅR I VAR FAGLIGT AKTIVE – AKTIONEREDE I?

Nej, det gjorde vi ikke, men vi havde jo problemet om dagskolen – den gik vi jo vældig højt op i. Jeg kan huske – og det var mens jeg var formand, da havde vi et kæmpestort protestmøde i Folkets Hus og da var der mange af de mere velaflagte, der sagde, at det der med dagskolen, det behøver I slet ikke at diskutere, det kommer jo, det sørger Socialdemokratiet for, men det syntes vi, at det havde vi hørt så meget om, at vi godt lige ville prøve at fyre op under dem, så vi holdt altså et meget stort protestmøde i Folkets Hus. Der skulle jeg byde velkommen til 500 ikke helt stille lærlinge. Det var sgu ikke lige min hobby. Og det skal siges til Orla Hyllesteds ros – han var tilsynsførende fra murerne – han

var helt nervøs på mine vegne, hvordan jeg ville klare det, men jeg ventede bare til støjen havde lagt sig, så gik det alligevel med at få budt velkommen. Der var stuvende fuldt hus.

HVAD GJORDE MAN UD OVER AT HOLDE PROTESTMØDER?

Jeg kan ikke huske det. Man demonstrerede ikke, men vi var med i 1.maj-demonstrationen arrangeret af Fællesorganisationen.

VAR DU OGSÅ POLITISK AKTIV, DA DU VAR LÆRLING?

Nej, men jeg vidste, hvor jeg stod. Jeg var så heldig at have en 10 år ældre bror, som var meget aktiv inden for den revolutionære del af fagbevægelsen. Han blev arbejdsløs i to et halvt år inden for tre år. Han var blandt andet medlem af RFO og han holdt arbejderbladet, men det skulle han gemme i et skab hjemme i lejligheden, for det skulle Orla i hvert fald ikke se, så længe min mor bestemte noget. For Arbejderbladet tillod sig også at kalde Stauning for krigsminister, og det hørte ingen steder hjemme i vores hjem.

NÅR DER SKULLE VÆLGES FORMAND TIL FU - VAR DET SÅ AFGØRENDE OM MAN VAR DKP'ER ELLER SD'ER?

Ja, der havde vi lidt diskussioner engang. Der var jo en DKU'er, der var blevet valgt som formand efter krigen, det faldt så nogen for brystet og så fik de indkaldt til en ekstra generalforsamling – det var mens jeg var tilsynsførende – så fik de vippet ham. Jeg kæmpede imod, alt det jeg kunne. De var ikke engang selv politisk interesserede – det var bare fordi, det var en DKU'er. Det var Niels Pedersen (DKU'eren), men vi havde også Frede Klitgaard, han var meget aktiv, han var også formand og efter ham fik vi valgt Niels Pedersen. Men det var inden for typografernes lærlingeforening. Da bølgerne gik højt lige efter maj 1945 på møderne i Faglig Ungdom, da fortsatte diskussionerne jo helt ud på gaden. Da var der diskussioner med hensyn til kommunisternes deltagelse i frihedsbevægelsen, og så var der en af smedelærlingene, som i hvert fald ikke var særligt venstreorienteret, han spurgte Frede Klitgaard: Har du måske været i koncentrationslejr. Ja, sagde Frede så, Har du? Og så faldt han jo lidt tilbage i geledet. Det synes jeg, var så karakteristisk det der med, at der ikke måtte være nogen, der havde en martyrglorie, fordi de havde deltaget i frihedsarbejdet. Det var det, bølgerne gik højt på. Der var sgu heller ikke nogen der gav sig selv en martyrglorie – tværtimod.

VAR DER MANGE FRA FU, DER HAVDE VÆRET AKTIVE?

Det tror jeg ikke – jeg kender kun Frede – han blev senere speaker i den danske radio fra Moskva i flere år. Senere forlod han helt partiet.

HVORNÅR BLEV DU MEDLEM AF PARTIET?

Det er 12 år siden – jeg havde lang tids overvejelse, men jeg har været abonnent på Land og Folk siden 1945, så det er ikke fordi, jeg har været i tvivl. Og det der bevirkede, at jeg fik en klar indstilling, det var Finlandskrigen – og det var min bror, der forklarede, hvad der foregik. Jeg har heldigvis ikke stemt på andre partier. Jeg har to bøger i reolen om Stauning, og efter at jeg har læst dem, har jeg takket min gud og skaber for, at jeg aldrig nogen sinde har stemt på det parti. Jeg mener det virkelig.

(OV husker ikke noget om enhedsforhandlinger SD/DKP i FU-regi lige efter krigen)

Men Villiam Jensen fra malerne og jeg vi var enige om at vi skulle søge at dæmpe de mest rabiate socialdemokrater (højre) – så vi havde nogle drabelige diskussioner. For øvrigt også med John Dybdal, ham der ikke blev formand for HK i Aarhus, der havde vi temmelig store diskussioner.

Udskrift, 1. nov. 1982, Lars Stigel